

ANTON ČEHOV

Prvi

LJUBAVNIK

– Izabrane humoreske i kratke priče –

Izabrao i priredio
Dejan Mihailović

■ Laguna ■

Copyright © 2012 ovog izdanja, LAGUNA

**KLASICI
SVETSKE
KNJIZEVNOSTI**

KNJIGA BROJ 3

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Sadržaj

PREDGOVOR	13
ČINOVNIKOVA SMRT (preveo Milosav Babović)	25
KONJSKO PREZIME (preveo Dejan Mihailović)	29
TUGA (prevela Kosara Cvetković; red. B. Kovačević)	34
HIRURGIJA (preveo Milosav Babović)	41
DEBELI I MRŠAVI (preveo Milosav Babović)	46
KNJIGA ŽALBI (preveo Milosav Babović)	49
KAMELEON (preveo Milosav Babović)	52
PODOFICIR MAMUZIĆ (preveo Miodrag M. Pešić)	56

VINT	61
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	
PRERUŠENI	66
<i>(prevela Marija Stojiljković)</i>	
KOD SUPRUGE PREDVODNIKA PLEMSTVA	69
<i>(prevela Marija Stojiljković)</i>	
ŽIVA HRONOLOGIJA	74
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	
ROMAN S KONTRABASOM	78
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	
ŽIVCI	86
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	
IZ DOSADE	91
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
APOTEKARICA	98
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	
OSVETNIK.	105
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	
ŠALA	111
<i>(preveo Miodrag M. Pešić)</i>	
JEGER.	116
<i>(prevela Marija Stojiljković)</i>	
U SUDU	122
<i>(prevela Marija Stojiljković)</i>	
VANJKA	131
<i>(preveo Sergije Slastikov)</i>	
ŽELJNA SNA.	136
<i>(prevela Olga Vlatković)</i>	
ISTORIJA JEDNOG TRGOVINSKOG PREDUZEĆA	143
<i>(preveo Aleksandar Terzić)</i>	
OPKLADA	148
<i>(prevela Vida Stevanović)</i>	

OBUĆAR I ĐAVO157
<i>(prevela Vida Stevanović)</i>	
POSLEDNJA MOHIKANKA166
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	
DIPLOMATA172
<i>(prevela Marija Stojiljković)</i>	
OTAC I MLADOŽENJA177
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	
UČITELJ183
<i>(preveo Mihailo Podoljski; red. M.M. Pešić)</i>	
TI I VI.192
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
MUŽ.199
<i>(prevela Kosara Cvetković; red. M. M. Pešić)</i>	
ISLEDNIK205
<i>(prevela Olga Vlatković)</i>	
DRAMA211
<i>(prevela Olga Vlatković)</i>	
POSLE POZORIŠTA217
<i>(preveo Miodrag M. Pešić)</i>	
TALENAT221
<i>(preveo Miodrag M. Pešić)</i>	
NA TUĐEM HLEBU227
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
PRVI LJUBAVNIK234
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
U MRAKU241
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	
SVETLA LIČNOST247
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
DUGAČAK JEZIK.252
<i>(prevela Kosara Cvetković; red. M. M. Pešić)</i>	

OBIČNA SITNICA257
<i>(prevela Olga Vlatković)</i>	
TEŠKI LJUDI.264
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
„PROSIDBA“274
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
MOJ DOMOSTROJ276
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
STANAR279
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
PSSST!.285
<i>(prevela Olga Vlatković)</i>	
SNOVI289
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
NARUDŽBINA299
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
UMETNIČKO DELO307
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	
TO JE BILA ONA312
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
ŠAMPANJAC.318
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
PROSIJAK.325
<i>(preveo Miodrag M. Pešić)</i>	
DOBRI NEMAC.332
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
NEZAKONITO DETE337
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	
GOST343
<i>(prevela Marija Stojiljković)</i>	
OSVETA348
<i>(preveo Milosav Babović)</i>	

U VODENICI353
<i>(preveo Andrej Tarasjev)</i>	
PUTNIK PRVE KLASSE360
<i>(preveo Miodrag M. Pešić)</i>	
HRONOLOGIJA369
BIBLIOGRAFIJA377
OSNOVNA LITERATURA381

ČINOVNIKOVA SMRT

Jedne divne večeri isto tako divni ekonom, Ivan Dimitrič Červjakov, sedeo je u drugom redu fotelja i kroz dogled gledao *Korneviljska zvona*. Gledao je i osećao da je na vrhuncu sreće. Kad odjednom... U pripovetkama se često sreće ovo „kad odjednom“. Pisci imaju pravo: život je tako pun iznenađenja! Odjednom mu se lice namršti, oči mu se upola sklopiše, disanje se zaustavi... skinuo je dogled s očiju, nagnuo se i... apći!!! Kao što vidite, kinuo je.

Kijanje nikome i nigde nije zabranjeno. Kijaju i seljaci i šefovi policije, a ponekad čak i tajni savetnici. Svi kijaju. Červjakov se nije nimalo zbunio, obrisao se maramicom i kao lepo vaspitan čovek pogledao oko sebe: da nije koga slučajno uznemirio svojim kijanjem? Ali se tek sad morao zbuniti. Video je kako starčić, koji je sedeo ispred njega u prvom redu fotelja, brižljivo rukavicom briše svoju čelu i vrat i nešto gundā. Červjakov je u starčiću prepoznao visokog činovnika Brižalova koji je imao rang generala i služio u direkciji saobraćaja.

„Uprskao sam ga pljuvačkom!“, pomisli Červjakov. „Nije moj starešina, ali je ipak neprijatno. Treba se izviniti.“

Červjakov se nakašlja, naže se napred i šapatom reče generalu na uvo:

– Izvinite, vaše prevashodstvo, ja sam vas poprskao pljuvačkom... Sasvim slučajno sam...

– Molim, molim...

– Tako vam boga, oprostite. Verujte... nisam hteo.

– Ta sedite, molim vas! Pustite me da slušam!

Červjakov se zbuni, glupo se osmehnu i poče da gleda scenu. Gledao je, ali više nije osećao blaženstvo. Počelo je da ga muči nespokojstvo. Za vreme pauze prišao je Brižalovu, povrteo se oko njega i, kad je savladao strah, promrmljao:

– Ja sam vas poprskao, vaše prevashodstvo... Izvinite... jer sam... sasvim nehotice...

– Manite, molim vas... Ja sam već i zaboravio, a vi sve istu pesmu! – reče general, a donja mu usna zadrhta od ljutine.

„Zaboravio, a oči mu pune zlobe“, pomisli Červjakov podozrivo pogledajući generala. „Neće ni da govori. Treba mu objasniti da ja uopšte nisam hteo... da je prirodni zakon, jer može pomisliti kako sam hteo da ga pljunem. Ako sad ne misli, kasnije će pomisliti...“

Kad je došao kući, Červjakov ispriča ženi šta mu se desilo. Učini mu se da žena isuviše lakomisleno gleda na celu stvar; bila je malo uplašena, a kad je čula da je Brižalov iz druge ustanove, umirila se.

– Pa ipak, otidi i izvini se – reče. – Pomisliće... ne umeš da se ponašaš u društvu!

– U tome i jeste nevolja! Izvinjavao sam se, a on nekako čudno... nijedne ljudske reči da kaže. Doduše, nije ni bilo vremena za razgovor.

Sutradan, Červjakov obuče novu uniformu, podšiša se i pođe Brižalovu da mu objasni... Kad je ušao u generalovu sobu za primanje stranaka, ugleda mnogo molilaca, a među njima i samog generala koji je već počeo da prima molbe. Pošto je saslušao nekoliko molilaca, general pogleda na Červjakova.

– Sinoć u *Arkadiji*, ako se sećate, vaše prevashodstvo – počeo da raportira ekonom – kinuo sam i... nehotice vas poprskao... Izvin...

– Koješta... šta vam pada na pamet! Šta vi želite? – obrati se general sledećem moliocu.

„Neće ni da čuje!“, pomisli Červjakov i preblede. „Znači, ljuti se... Ne, ovo se ne sme tako ostaviti... Objasniću mu...“

Kad je general završio razgovor i s poslednjim moliocem i pošao u svoj kabinet, Červjakov koraknu za njim i promrmlja:

– Vaše prevashodstvo! Usuđujem se da uznemirim vaše prevashodstvo, ali to činim, mogu reći, jedino iz osećanja kajanja...! Nisam namerno, i sami izvolite znati!

General zlovoljno iskrivi lice i odmahnu rukom.

– Pa vi se prosto podsmevate, poštovani gospodine – reče i nestade iza vrata.

„Kakvo podsmevanje?“, pomisli Červjakov. „Nema tu nikakvog podsmevanja! General, pa ne može da shvati! Kad je tako, neću više ni da se izvinjavam ovom fanfaronu! Neka ide do đavola! Napisaću mu pismo, ali dolaziti neću! Bogami neću!“

Tako je mislio Červjakov idući kući. Ali pismo generalu nije napisao. Mislio je, mislio, ali nikako nije mogao da smisli to pismo. Morao je sutradan opet otići da objasni stvar.

– Ja sam dolazio juče i uznemirio vaše prevashodstvo – promrmlja kad ga general malo začuđeno pogleda – ne

zato da nekog ismevam, kao što ste vi izvoleli reći. Ja sam se izvinjavao zato što sam kinuo i poprskao vas... a nije mi bilo ni nakraj pameti da nekog ismevam... Otkud ja smem da ismevam? Kad bismo se mi podsmevali, onda, znači, nikakvog poštovanja prema ličnostima... ne bi bilo...

– Napolje!! – dreknu general, iznenada sav pomodreo i uzdrhtao od besa.

– Šta? – zapita šapatom Červjakov, sav premro od užasa.

– Napolje!! – ponovi general i zalupa nogama. Červjakovu se u utrobi nešto prekide. Obnevideo i ogluveno, on ustuknu prema vratima, iziđe na ulicu i ode posrćući... Kad je mahinalno došao kući, ne skidajući uniformu legao je na divan i... umro.